

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

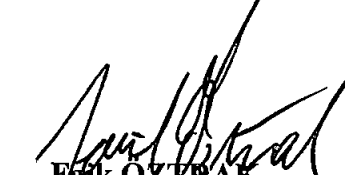
Tarih : 16.07.2026
Sayı : 1075

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İcra ve İflas Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Cevdet AKAY
Karabük Milletvekili

Farkı ÖZTIRAK
Tekirdağ Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Adalet , Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 17-7-2026	Esas No: 2/3775

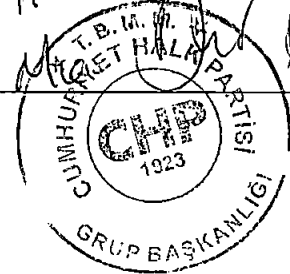

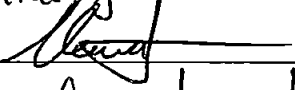
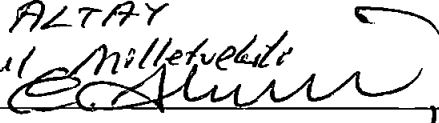
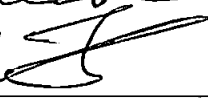
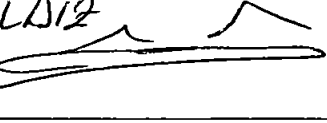
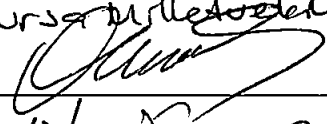
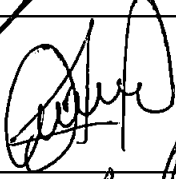
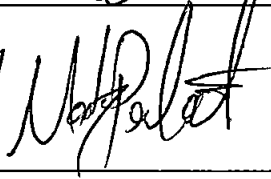
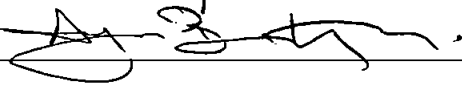
TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK LİGİ
16 Temmuz 2026
Numara:

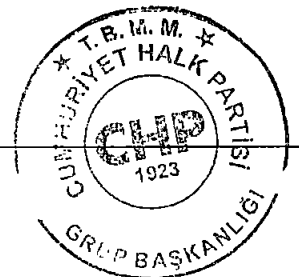
TBMM GENEL EVRAK
16 Temmuz 2026
No: 1893569

1075 Sayılı Kongre

Vecdi Gündoğdu Kırklareli	Ali KARAOBA UŞAK MV.
İnan Altınbaş Kars mv.	Töke Aşer Bolu mv.
Ali Fozil KASAP Kocaeli	Sururi GORBATIR Antalya MV.
R.let T KALBANTOĞLU İzmir mv.	Gökzer B. G. Terazi Denizli mv.
İlhan KESİCİ İstanbul milletvekili	Hasan Öztürkmen Gökçek Milletvekili
Kadim Durmaz Tokat mv.	Rahmi Aşkın Tunceli İzmir Milletvekili
Mustafa Adıgüzel Ordu mv.	Sevda Erdem Kılıç İzmir Milletvekili
Aliye Timsi Sivas ANKARA	Semra Dincer Ankara Milletvekili
Nurhan Yantar Tekirdağ mv.	Barış BEKTAŞ Konya mv.
Jale Nur SÜLLÜ ESKİŞEHİR mv.	Yüksel Mansur Kılıç İstanbul Milletvekili
K. Emis B. B. B. İstanbul	Fethi Aşker İstanbul Milletvekili
Samir Akbaş Tığlı İstanbul mv.	Deniz Demir Ankara mv.

Nermin Yıldırım Kora Hacı Mr. 	Engin ALTAY İstanbul Milletvekili
Upr. Başbakan Akin Mr. 	Hüseyin YILDIZ Aydın MV
Görsel EROL, Fatig Mr. 	Orhan SARIBAL Bursa Milletvekili
Ali ÖZTUNÇ Kırıkkale Mr. 	Tahir ÖZCAN Düzce Şehiri
Mahir Demirel izmir 	
Ayşe Bankeşin 	

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti, anayasal düzenin temel taşı olan sosyal devlet ilkesi gereğince, vatandaşlarının ekonomik ve sosyal refahını korumak, gelir dağılımında adaleti sağlamak ve özellikle çalışma hayatlarını tamamlamış olan emeklilerimize onurlu bir yaşam sunmakla yükümlüdür. Ancak geline nokta, Türkiye'nin kamu maliyesi yönetimi ve sosyal güvenlik sistemi ciddi bir yapısal krizle karşı karşıyadır. 2026 yılı itibarıyla belirlenen 28.075,50 TL tutarındaki net asgari ücretin, hayat pahalılığı ve enflasyon karşısında emeklilerimiz için bir yaşam standardı eşiği oluşturduğu gerçeği göz ardı edilemez. Buna rağmen, en düşük emekli aylıklarının bu sınırın dahi altında kalması, sadece matematiksel bir hata değil, sosyal devlet ilkesinin bizzat ihlalidir. Bu teklif, emeklilerimizin çalışma yaşamları boyunca topluma sundukları emeğin karşılığını, yaşlılık dönemlerinde güvenli ve insanca bir gelirle alabilmelerini sağlamayı, böylece yoksulluk riskiyle karşı karşıya kalan geniş halk kitlelerinin alım gücünü enflasyonist baskılar karşısında korumayı temel amaç edinmiştir.

Emeklilerimizin ekonomik refahı, yalnızca aylık seviyeleriyle değil, aynı zamanda mülkiyet haklarının korunmasıyla da doğrudan ilişkilidir. Anayasa'nın 35'inci maddesiyle teminat altına alınan mülkiyet hakkı, sosyal devlet ilkesiyle birleştiğinde; devletin, borçlu emekli ile alacaklı arasındaki ilişkide "insan onurunu" koruyucu bir kalkan görevi görmesini zorunlu kılar. Mevcut mevzuatta emekli aylıklarının haczedilemeyeceğine dair açık hükümler bulunmasına rağmen, uygulamada banka hesaplarına yatan tutarlar üzerinden alınan hukuka aykırı muvafakatler veya sistemli bloke işlemleri, yasal koruma kalkanını fiilen işlevsiz bırakmaktadır. Borç yükü altındaki emekli, yaşadığı ekonomik baskı sebebiyle iradesi sakatlanmış bir şekilde muvafakat vermeye mecbur bırakılmakta; bu durum, mülkiyet hakkının ölçüsüz bir ihlali haline gelmektedir. Yüksek yargı içtihatlarının da ısrarla vurguladığı üzere, cebri icranın amacı alacağın tahsili olsa dahi, bu tahsil süreci hiçbir koşulda borçluyu ve ailesini mutlak yoksulluğa sürüklememeli, onları sosyal devletin yardımına muhtaç hale getirmemelidir. Bu teklif, bahse konu muvafakatleri geçersiz kılarak ve koruma kalkanını banka hesaplarını da kapsayacak şekilde genişleterek, borçlunun yaşam hakkını ve insan onurunu, alacak hakkının önünde bir değer olarak tesis etmeyi amaçlamaktadır.

Bu düzenleme, emeklilerimizin korunması hedefleriyle birlikte, kamuda genel bir bütçe disiplini ve etik yönetim anlayışının tesisiyle tamamlanmaktadır. Bugün, vatandaşımızın temel ihtiyaçlarını karşılayamadığı bir ekonomik ortamda; kamu kaynaklarının israfa, gösterişe ve verimsiz projelere aktarılması, devletin adalet duygusuna ve kamu vicdanına vurulan bir darbedir. Kamu yönetimi, şeffaflıktan uzak, hesap verebilirlikten yoksun bir yapıdan kurtarılmalı; "tasarruf" bir tercih değil, anayasal bir görev olarak uygulanmalıdır. Yine, üst düzey bürokrasiden özel sektöre geçişlerde yaşanan etik boşluklar ve denetim mekanizmalarındaki zafiyetler, kamu yararı ile özel çıkarın iç içe geçmesine neden olmaktadır. Bu teklif, stratejik varlıkların korunmasından ihale süreçlerinin şeffaflaştırılmasına, liyakat odaklı yönetimden etik bariyerlerin inşasına kadar geniş bir perspektifte, devletin ciddiyetini ve şefkatini yeniden tanımlamaktadır.

Sonuç olarak; emeğiyle geçinen vatandaşlarımızın onurlu yaşam hakkını güvence altına almak, sosyal adaleti yeniden tesisi etmek ve kamu kaynaklarını rant odaklarından kurtarıp halkın gerçek ihtiyaçlarına tahsis etmek, Cumhuriyetimizin temel sorumluluğudur. İsrafın durdurulduğu, hesabın sorulabildiği, hukukun üstünlüğü ve sosyal devlet ilkesinin kâğıt üzerinde değil hayatın her alanında hissedildiği bir düzen için bu kanun teklifi, tarihsel bir sorumluluğun gereği olarak hazırlanmıştır. Devletin gücü, belirli imtiyazlı kesimlerin değil, en zayıfından en güçlüsüne kadar tüm vatandaşlarının huzuru ve refahı üzerinden ölçülmelidir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 82. maddesinde yapılan bu düzenleme ile 5510 sayılı Kanun kapsamında gelir ve aylık alan vatandaşlarımızın, söz konusu ödemelerin yattığı banka hesaplarındaki paraların haczedilemeyeceği hususu, "haczedilemeyecek mal ve haklar" arasında açıkça hüküm altına alınmaktadır. Böylece, emeklilerin temel geçim kaynağı olan gelirlerin banka hesabına geçmesiyle birlikte koruma kalkanının sona ermesi gibi uygulamadaki belirsizlikler giderilerek, emekli maaşlarının korunması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında gelir ve aylık ödemesi yapılan kişilere ait banka hesaplarında bulunan ve sosyal güvenlik ödemelerinden oluşan tutarlar, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda düzenlenen haczedilemeyecek mallar kapsamına dâhil edilmektedir. Böylece; emekli, malul, dul ve yetim aylıkları ile diğer sosyal güvenlik ödemelerinin hacze karşı güvence altına alınması, uygulamada yaşanan hak kayıplarının giderilmesi ve sosyal güvenlik hakkının sosyal devlet ilkesi doğrultusunda etkin biçimde korunması amaçlanmaktadır.

MADDE 3- 5510 sayılı Kanun'un 93. maddesinde yapılan değişiklik ile emekli gelir ve aylıklarının haczedilemezliği ilkesi güçlendirilmektedir. Mevcut uygulamada emekli maaşları üzerinde nafaka borcu veya borçlunun muvafakati gibi çeşitli istisnalar bulunmaktadır. Bu düzenleme ile söz konusu istisnalar daraltılmakta; özellikle borçlunun rızası olsa dahi haciz taleplerinin icra müdürlüklerince reddedilmesi zorunlu kılınarak, sosyal devlet ilkesi gereği emekli aylığının kişinin yaşamını idame ettirebilmesi için korunması teminat altına alınmaktadır. Bu hüküm, kamu düzenine ilişkin emredici bir kural olarak tesis edilmektedir.

MADDE 4- 5510 sayılı Kanun'un ek 19. maddesi ile belirlenen alt sınırı, sabit bir rakam yerine "net asgari ücret" ile ilişkilendirilmesi hedeflenmektedir. En düşük emekli aylığının, ekonomik dalgalanmalardan ve enflasyonist etkilerden korunması, emeklilerin insanca yaşama standartlarının altına düşmemesi adına zorunluluk arz etmektedir. Asgari ücretin, bir çalışanın ve ailesinin temel yaşam maliyetini yansıtan bir ölçüt olduğu göz önüne alındığında, emekli aylıklarının da bu eşığe endekslenmesi sosyal adaletin bir gereğidir.

MADDE 5- Devletin kamu alacaklarını tahsil etme yetkisinin kullanımı sosyal devlet ilkesi, ölçülülük esası ve insan onurunun korunması yükümlülüğü ile sınırlandırılmıştır. Sosyal güvenlik sistemi, vatandaşın en zor döneminde yanında olmak amacıyla kurulmuş olup, bu sistemin sağladığı gelirlerin idari tasarruflarla azaltılması, sosyal adalet anlayışı ve Anayasa'nın öngördüğü koruma yükümlülüğüyle bağdaşmamaktadır. Maddeyle, Kurum'dan gelir veya aylık alanların genel sağlık sigortası primi dâhil prim ve prime ilişkin borçlarının gelir veya aylıklarından doğrudan kesilmesine imkân tanıyan düzenleme yürürlükten kaldırılarak; emeklilerimizin, malullerimizin, dul ve yetimlerimizin temel geçim kaynaklarının korunması, sosyal güvenlik hakkının güçlendirilmesi ve sosyal devlet ilkesinin fiilen hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 6- Yürürlük maddesidir.

MADDE 7- Yürütme maddesidir.

İCRA VE İFLAS KANUNU İLE SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 82 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“14. 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında gelir ve aylık ödemeleri ile bayram ikramiyesi ödemeleri yapılanların bu ödemelerin yatırıldığı banka hesaplarındaki paralar,”

MADDE 2- 6183 sayılı ve 21/7/1953 tarihli Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 70 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve 71 inci maddesinde yer alan “emeklilik aylıkları, sigorta ve emeklilik sandıkları tarafından bağlanan gelirler” ibaresi kaldırılmıştır.

“14. 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında gelir ve aylık ödemeleri ile bayram ikramiyesi ödemeleri yapılanların bu ödemelerin yatırıldığı banka hesaplarındaki paralar,”

MADDE 3- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 93 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun gereğince sigortalılar ve hak sahiplerinin gelir, aylık ve ödenekleri, sağlık hizmeti sunucularının genel sağlık sigortası hükümlerinin uygulanması sonucu Kurum nezdinde doğan alacakları devir ve temlik edilemez. Gelir, aylık ve ödenekler ile bu ödemelerin yatırıldığı banka hesaplarındaki paralar, nafaka borçları dışında haczedilemez; haczedilmesine ilişkin talepler, borçlunun muvafakati bulunsa dahi, icra müdürü tarafından reddedilir.”

MADDE 4- 5510 sayılı Kanun’un ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan 20.000 Türk lirasından” ibaresi, “ilgili ay itibarıyla yürürlükte olan net asgari ücret tutarından” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- 5510 sayılı Kanun’un ek 24 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

